

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"א

	חַלֵּם _____	וַיַּחְלֵם יוֹסֵף	ה'
	וְהוּא הָעֵץ	וַיִּגְד	
	וְהֵם הוֹסִיפוּ	וַיֹּסְפוּ	

	מְאַמְרִים אַמְרִים	מְאַלְמִים אַלְמִים	ז'
	הָא צְמָדָה	נִצְבָה	
	יֵן סָבֵלוּ	תִּסְבִּינָה	

	הַכֹּס הַצְּאֵת אֶתְהָ תַעֲלֹק	*הַמֶּלֶךְ תַּמְלִךְ	ח'
	אֶפְיֵלוּ אֵס _____ הַצְּאֵת תַּעֲשֶׂה	אֵם מְשׁוּל תַּמְשֵׁל	

	זָצַר בּוּ _____	וַיִּגְעַר בּוּ	י'
	הַכֹּס הַצְּאֵת נְבוֹא	הַבּוֹא *נְבוֹא	

	קָבֵאוּ _____	וַיִּקְנֵאוּ	י"א
--	---------------	--------------	-----

* "ה" = "ה" הַשְּׂאֵלָה
** "ה" = "ה" הַיְצֵעָה

פרק ל"ז

פסוקים ה' - י"א

”וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם... וְהִנֵּה תְּסַפִּינָה אֶלְמַתֵּיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָן לְאֵלֹמֶתַי” (כ' - ל')

"וַיִּחַלֵּם עוֹד חָלוֹם אַחֵר... וְהִנֵּה הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לֵי" (6)

~ חלומות ~

בַּפְּרִשֶׁת "וַיֵּשֶׁב" וּבַפְּרִשֶׁת "מִקֵּץ" הַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת עַל חֲלוֹמוֹת רַבִּים.

(1) שְׁנֵי הַחֲלוֹמוֹת שֶׁל יוֹסֵף.

- הַבְּלִיָּעוֹת שֶׁל הָאֹחִים אֲשֶׁתְּחִוּוֹת לְבִלְעָמָה שֶׁל יוֹסֵף.
- הַשָּׂמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים אֲשֶׁתְּחִוּוּם לְיוֹסֵף.

(2) הַחֲלוֹם שֶׁל שֵׁר הָאֲשֻׁקִים.

(3) הַחֲלוֹם שֶׁל שֵׁר הַכְּאוּפִים.

(4) הַחֲלוֹמוֹת שֶׁל פֶּרְעֹה.

מַה הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת עַל הַמְּשֻׁמָּעוֹת שֶׁל חֲלוֹם?

• לְחֲלוֹם אֵין תְּנוּקָה.

"דַּבְּרֵי חֲלוֹמוֹת לֹא מַעֲלִין וְלֹא מוֹרִידִין" (סִנְהֵדְרִין ל"א)

• חֲלוֹמוֹת יְבֹלְטִים לְהִתְגַּשֵּׁס בְּהִתְיָאֵס לְפִרְשֵׁי שְׁנוֹתָנִים לְהָס.

"כֹּל הַחֲלוֹמוֹת הוֹלְכִים אַחַר הַפֶּה"

• חֲלוֹם שְׂחוֹזֵר אֶסְפֵּר פְּעָמַיִם אֶלְמָד צֶלֶת הַבְּזָאוֹת שִׁתְּגַשֵּׁס. (עֲקֻדַּת יִצְחָק)

"להבין
ולחשביל
המקרא"

הידעת?

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"ח

דבור המתחיל: "וַיַּגְעַר בּוֹ אָבִיו" (י')

לָמָּה יַצְקָה כָּצֵס עַל יוֹסֵף?

מְטִיל – place

הַעֲתִק אֶת הַרְשָׁי:

1) יַצְקָה כָּצֵס עַל יוֹסֵף:

- עַל חֲלוּמָתָיו שְׁחָלַס
- שֶׁלֹּא דָבַר יָפֶה לְהַגִּי הַשְּׂפָחוֹת
- שֶׁהוּא יִמְאָא שְׂנֵאָה עַל צִצְמוֹ
- שֶׁהוּא לֹא לָהֵש אֶת כְּתוּבַת הַפְּסִיִם

אָדָם צָרִיב, לְהַזְהִיר לֹא לְגַרֵם שְׂנֵאָה אוֹ קִנְיָה לְצִצְמוֹ אוֹ לְאַחֲרִים.

• אֵיב, יוֹסֵף גָּרַם לְאַחֲרִים לְקַנְיָא בּוֹ וְלִשְׂנֵא אוֹתוֹ?

• הַבֵּאס תּוֹכֵל לְחַשֵּׁב עַל דְּגָמָא לְקַב, שְׂאָדָם צוֹשֶׁה אִשְׁהוֹ שְׂזוֹרֵם לְשְׂנֵא אוֹ לְקַנְיָה?

הוֹדְעָה?

דבור המתחיל: "הבוא נבוא" (י')

למה חשה יצקה שהחלומות לא יכולים להיות אמיתיים?

אנגלית	קתה רש"י
	והלך ארך כפר מתה
	והוא לא היה יודע
	שהדברים מגיעין
	לבלבה... שגדלתו כאמו
	...ויעקב נתפון
	להוליא הדבר מלב בניו
	שלא יקנאוהו

לכך אמר לו... כשם שאי אפשר צאמך כך השחר הוא ציטל

מצוא יצקה הטיל ספק בתוקף החלום של יוסף?

כי הוא רצה לעצור את הקנאה של האחים ביוסף.

מה אכזה יכול לעמז מכך?

גדלות
יעקב
חצינו!

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"ח

"שָׂאֵזוּ נָא
הַחֲלוֹס...
אֲנִיחֵנוּ אֶלְמֵאִס
אֶלְמֵאִס"

"אֵה הַחֲלוֹס הַזֶּה
אֲשֶׁר חִלְמָתָּ?"

דבור המתחיל: "שָׁמַר אֶת הַדְּבָר" (י"ח)

י"א. יֶצְקָה "שָׁמַר אֶת הַדְּבָר"?

הֲיָה מִמֵּתִין וּמְלַפֵּה מִתִּי יְבוּא

1) הַכֹּס יֶצְקָה חֲשֵׁה שְׁהַחֲלוּמוֹת יְקִיאוּ?

- כן
- לא

2) י"א. יֶצְקָה "שָׁמַר אֶת הַדְּבָר"?

- הוּא הַתַּפְּלֵל לֵה'
- הוּא דָבָר אֶס הַשְּׂטֵם
- הוּא הַלֵּב לִישׁוֹן
- הוּא הָיָה אֲחֻפָּה וּמְצִפָּה אֶת יְבוּא הַחֲלוּס

יֶצְקָה הֵבִין שֵׁשׁ אֲמָת הַחֲלוּמוֹ שֶׁ יוֹסֵף בְּאִקּוּם לְסַפֵּר לְכֹלֵם אֶת אֵה שְׁהֵבִין הוּא שָׁמַר זֹאת לְעִצְמוֹ הַמֵּתִין וְצָפָה הוּא לֹא גָרַם לְכֹלֵם לְקַיֵּא אֶת יוֹסֵף וְלִהְיוֹת צְלוּבִים.

לְפָצְמִים, זֹו חֲכָמָה לְשִׁתְנָק.

"סִיג לַחֲכָמָה שְׁתִּיקָה" (פְּרָקִי אֲבוֹת ג'יז)

פרק ל"ז

פסוקים ה'–י"ח

להבין ולהשכיל במקרא

מִשְׁמַעוֹת הַחִלּוּם	תְּגוּבַת הָאָחִים	חִלּוּם א'
הַחִלּוּם מְדַבֵּר עַל אֲלֵמוֹת שֶׁל הַטָּה וְהַטָּהוּ. הָאָחִים יִרְדּוּ אִם יוֹסֵף לֹא יִשְׁלַח אֶת הַטָּהוּ. (רמב"ן) יוֹסֵף מֵאֵלֶּה, עַל אָחָיו	"הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ"	"אֲנַחְנוּ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה"
הָאֵלֵמוֹת שֶׁל יוֹסֵף קָמָה הַצְּמִיחָה. יוֹסֵף יִצְלֵחַ לְעֲדֹתָהּ בְּכֹכַב "צִצְמֹן" (חֲצִרְבֵּנְחָל)	"אִם מְשׁוּל תִּמְשָׁל בְּנוֹ"	"וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמֹתַי"
הָאֵלֵמוֹת שֶׁל יוֹסֵף שְׂעָרָה צוֹמְדָת. יוֹסֵף מֵאֵשׁ הַמִּצְרַיִם לְזֶמַן אָרוּךְ, (80 שָׁנָה). (ספורנו)	"וַיִּוְסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֶתּוֹ"	"וְגַם נִצְבָּה"
11 הָאֵלֵמוֹת הֵיוּ סִבֵּה הָאֵלֵמוֹת שֶׁל יוֹסֵף. הָאָחִים אֶסְפוּ סִבֵּה יוֹסֵף כְּאִם שְׂעָרַתָּם (subjects) סוֹבְהִים אֶת הַמֶּלֶךְ שְׂעָרָה. (רמב"ן)		"וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלֵמֹתֵיכֶם"
הָאָחִים יִשְׁתַּחֲווּ לְיוֹסֵף הַמִּצְרַיִם. (רמב"ן)		"וְתִשְׁתַּחֲוֶינּוּ לְאֵלֵמֹתַי"

להבין ולהשכיל במקרא

מִשְׁמַעוֹת הַחִלּוּם	תְּגוּבַת הָאָחִים	תְּגוּבַת יַעֲקֹב	חִלּוּם ב'
אַצְקָה	"וַיִּקְנְאוּ בּוֹ אָחָיו"	"וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו"	"וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ"
אִם שֶׁל יוֹסֵף (הַלְהִיחָה, שְׂעָרָה אֶת יוֹסֵף כְּאִם בֶּן אֲחֵי שְׂרָחֵל נְפֻטָּה).		"וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחִלּוּם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתָּ"	"וְהִירָח"
אֲחִיז עֶשֶׂר אָחִים (שְׁטֵטִים)		"הִבּוֹא נְבוֹא אֲנִי וְאֲמַדּוּ וְאֲחִידּוּ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אֶרְצָה"	"וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים"
הָאָחִים יִשְׁתַּחֲווּ לְיוֹסֵף הַמִּצְרַיִם.		"וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדְּבָר"	"מִשְׁתַּחֲוִים לִי"

פרק ל"ז

פסוקים ה' - י"ח

”וַיִּשְׁנֹאוּ... (ז)...וַיֹּסְפוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ (ח)”

הַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שְׁנֵאתֶם שֶׁל הַכֹּהֲנִים אֵל יוֹסֵף. מַדּוּעַ?
כָּכֵל שֶׁהַלְּמַן אַבְרָהָם, הַשְּׂבָאָה שֶׁל הַכֹּהֲנִים גְּזֵלָה וְהַתְּצַלְמָה.

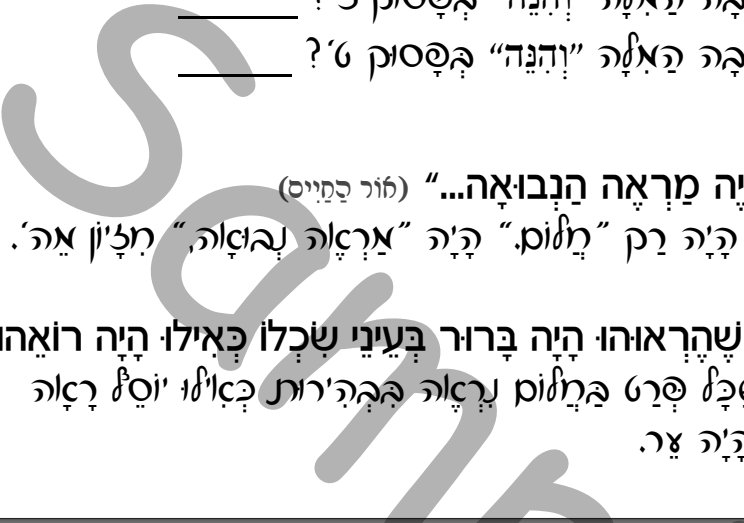
פסוק	שְׁנָא	סִבַּת הַשְּׁנָא
פסוק ז'	”וַיִּשְׁנֹאוּ אֹתוֹ”	<ul style="list-style-type: none"> • ”וַיִּשְׂרָאֵל אָהַב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו” • ”בֶּן זִקְנִים הוּא לוֹ” • ”וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתוּבַת פְּסִים”
פסוק ח'	”וַיֹּסְפוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ”	<ul style="list-style-type: none"> • ”וַיַּחְלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיִּגֵּד לְאָחָיו”
פסוק ט'	”וַיֹּסְפוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ”	<ul style="list-style-type: none"> • ”עַל חֲלֻמְתּוֹ” (שְׁנֵי הַחֲלוֹמוֹת) (כ"ט) • ”וְעַל דְּבָרָיו” (לְשׁוֹן הַרָצָה) (ל"א) • שְׁהָאֵחַ הַקָּטָן שָׁלְחָם אוֹמֵר שְׂיִמְלִיךְ עֲלֵיהֶם. (אֹרֶחַ הַמַּיִם)

"וְהִנֵּה... (ז), וְהִנֵּה... (ט)"

מצא המלה "וְהִנֵּה" מוזכרת?

- במה פצא'ם בתורה המלה "וְהִנֵּה" הפסוק ז? _____
- במה פצא'ם בתורה המלה "וְהִנֵּה" הפסוק ט? _____

"דע כי החלום אשר יהיה מראה הנבואה..." (חזר המייס)

חלום זה לא ה'ה רק "חלום". ה'ה "מראה נבואה" חז'ון אה'.

"...בכל פרט שכל דבר שהראוהו ה'ה ברור בעיני שכלו כאילו ה'ה רואהו עתה..."
למאז אורתנו שכל פרט בחלום נראה בה'רות כאילו 'וסל ראה
זאת באשר ה'ה צה.

גדלות יוסף הנדיק!

הידעת?

יוסל ספר את החלומות לעאחים שלו כ'ז' שהס א'נו
שכל אה שקרה ויקרה הוא אה'. לא ה'תה להס
סה לשנא אורתו או לקנא בו.

מה ארתה יכול למאז אכ'ה?

בְּצַתִּיז, אֲמַלְכִים יִשְׂרָאֵלִים יִמְלֹכוּ אֵל כֹּלֵל יִשְׂרָאֵל.
 ה' קָבַע שֶׁהָאֲמַלְכִים אִיוֹצְדִים (destined) לְהִיּוֹת מֵשֶׁטַּהּ יְהוּדָה.
 הַכֹּהֲנִים חָשְׁבוּ שְׂיוּסֵל אַנְסָה לְקַחַת אֹת הָאֲמַלְכָה מֵשֶׁטַּהּ יְהוּדָה.

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"ח

פרגס את דצרי הפסוק.

ה

1. ויחלם יוסף חלום =

ע

E

2. ויגד לאחיו* =

ע

E

3. ויוספו עוד שנה אתו =

ע

E

י

1. ויאמר אליהם** שמעו נא =

ע

E

2. החלום*** הזה** אשר חלמתי =

E

* לפאמס, כאשך ש "י" לפני הסופית שס הפצקס הוא רב'ס/רבות.

** "י" = "י" הפ'תרה

*** "ה" = "ה" הפ'צצה

פרק ל"ז

פסוקים ה' - י"א

י

1. והנה =

E

2. אֲנַחְנוּ מֵאֱלֹמִים אֱלֹמִים בְּתוֹךְ הַשָּׁדָה * =

ע

E

3. והנה =

E

4. קָמָה אֶלְמָתִי ** =

ע

E

5. וגם נצבדה =

ע

6. והנה תסבינה אלמתיכם *** =

ע

E

7. ותשתחווין לאלמתי =

ע

E

* "ה" = "ה" ה'ד'צה

** כְּאֶשֶׁר יֵשׁ סוֹפֵית אֲמִר' שֶׁס אֶצְמָ: 'ח'דָה, הַמְקוֹס "ה" בּוֹתְה'ס "ת".

*** לְפָאֲמִס, כְּאֶשֶׁר יֵשׁ "י" לְפָנַי הַסוֹפֵית שֶׁס הַצָּצָס הוּא רְבִ'ס/רְבוֹת.

פרק ל"ז

פסוקים ה' - ו"א

ח

1. וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו* =

ע

E

2. הַמֶּלֶךְ** תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ? =

ע

E

3. אִם מְשׁוֹל תְּמַשֵּׁל בָּנוּ? =

ע

E

4. וַיֹּסְפוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ =

ע

E

5. עַל חֵלְמֹתָיו* =

ע

E

6. וְעַל דְּבָרָיו* =

ע

E

* לְפָעָמִים, בְּאֶשֶׁר יֵשׁ "ו" לְפָנָי הַסּוֹפִית שֶׁסָּ הַצָּצָס הוּא רֶבִ'ס/רְבוֹת.
** "ה" = "ה" הַשְּׂאֵלָה

פרק ל"ז

פסוקים ה' - י"א

ט

1. וַיַּחֲלֵם עוֹד חֵלוֹם אַחֵר =

ע

E

2. וַיְסַפֵּר אֶת־נֹסְפוֹתָיו לְאָחִיו * =

ע

E

3. וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלֹמֹתַי חֵלוֹם עוֹד =

ע

E

4. וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ * * וְהַיָּרֵחַ * * וְאַחַד עֶשְׂרֵת כּוֹכָבִים מְשִׁתְּחִים לִי =

E

י

1. וַיְסַפֵּר אֶל אָבִיו * * * וְאֶל אָחִיו * =

ע

E

2. וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו * * * וַיֹּאמֶר לוֹ =

ע

E

3. מֶה הַחֵלוֹם * * הִזָּה * * אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ =

E

4. הַבּוֹא ° נְבוֹא אֲנִי וְאַמְדָּךְ וְאַחֶיךָ * =

ע

E

5. לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אֶרְצָה =

ע

E

* לְפָעֲמַיִם, כְּאֶשֶׁר יֵשׁ "ו" לְפָנֵי הַסּוּפִית שֶׁסָּהַפְּתָהּ הִיא רֶבֶ'ס/רְבוֹת * * * "ה" הַיְצִיָּה "ה" = "ה" ° "ה" = "ה" הַשְּׂאֵלָה * * * "ו" = "ו" הַיְתֵרָה

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"ח

י"א

1. וַיִּקְנְאוּ בּוֹ אֶחָיו * =

ע

E

2. וְאַבְיוֹן * שָׁמַר אֶת הַדְּבָר * ** =

ע

E

* לְפָעָמִים, בְּעֵשֶׂר י" לְפָנֵי הַסּוּפִית שֶׁס הַצֶּצֶס הוּא רַבִּים/רְבוֹת
** "י" = "י" הַיְתָרָה
*** "ה" = "ה" הַצֶּצֶס

ב ציור חת התשובה הנכונה.

(1) חלום כ':

_____ (האחים, יצקה ויוסף) מאלמים אלתמות ה _____ (בת, שרה).
אלתמות _____ (יוסף, הנציין) קמה ו! _____ (צמדה, נפלה). אלתמות _____
_____ (האחים, יוסף והנציין) את אלתמות _____ (יצקה, יוסף).
אלתמות _____ (האחים, יצקה ויוסף) השתחוו לאלתמות _____ (יצקה, יוסף).

(2) חלום ה':

השמש שה'א _____ (יצקה, רחל), ה'רח שה'א _____ (יצקה, בלהה)
והכוכב'ס שה'ס _____ (יצקה ורחל, האחים) משתחוים ל _____ (יצקה, יוסף).

פרק ל"ז

פסוקים הי-י"ח

ג על מי חז על מה נחמר?

- (1) נצבה _____
- (2) ¹ ויזספו עוד שגא ² אתנו ¹. _____
- (3) ויצר בו אב'ו _____

ד מי חמר חל מי?

- (1) "שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי"
 - (2) "המלה, המלה, עלינו אם משול המשל בני"
 - (3) "הנה חלמתי חלום עוד"
 - (4) "מה החלום הזה אשר חלמתי"
 - (5) "הבוא נבוא אנו ואמך, ואח'ך, להשתחיות לך, ארצה"
- _____ אום
- _____ אום
- _____ אום
- _____ אום
- _____ אום

ה אנוי מחפשו! — מצא מלים בפסוקים ה' - י"א:

- (1) בטו"ס שמתחלים ב"ה' השאלה": (א) _____
- (ב) _____

ו סמן ✓ צמטצלת הנכונה.

מלה	זמן ה'וה	זמן אבר	'ח'ז	'ח'צה	רביס	רבות
(1) חלמתי						
(2) קמה						
(3) חלמתי						
(4) שמר						

עבודה על
לשון
הקדש

בני 'כול' לְהִיּוֹת אֵלֶּה, תְּחִלָּתֵיךְ, אִלּוּ סוּפִית.

עבודה על
לשון
הקדש

הַתְּרָגוּם שֶׁל הַסּוּפִיּוֹת: "ו/ו", "הו", "נ" (יחיד)
 "ה", "ה", "ה" (יחידה) "כול" לְהִיּוֹת "it".

עבודה על
לשון
הקדש

הַתְּרָגוּם שֶׁל הַסּוּפִיּוֹת "ה", "ה", "ה", "ק", "ק", "ק" הֵיא "you/your".
 הַהֶבְרֵא הֵיא הַאֵס הַסּוּפִית הֵיא:
 "יחיד", "יחידה", "רבים", אִלּוּ "רבות".

סופיות: כנויים

השלים את הטבלה.

סופית	תרגם את הסופית	י'ח'צ	י'ח'צ'ה	ר'ב'ס	ר'ב'ות
_____ (1)	you (י'ח'צ'ה)				
_____ (2)	him/his, it/its				
_____ (3)	you (ר'ב'ות)				
_____ (4)	they (ר'ב'ס)				
_____ (5)	me/my				
_____ (6)	her, it/its				
_____ (7)	you (י'ח'צ)				
_____ (8)	they (ר'ב'ות)				
_____ (9)	you (ר'ב'ס)				
_____ (10)	us/our				